
Vergaderjaar 2001–2002

21 501-08

Milieuraad

Nr. 145

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE-
LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 februari 2002

Ter voorbereiding van het A.O. Milieuraad d.d. 28 februari 2002 bied ik u hierbij, mede namens de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, de Geannoteerde Agenda van de Milieuraad van 4 maart 2002 aan.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. P. Pronk

Milieuraad 4 maart 2002¹ Geannoteerde Agenda

1. Klimaat
 - a. Ratificatie Kyoto Protocol
 - b. Handel in broeikasgas-emissierechten in de EU
2. Duurzame ontwikkelingsstrategie:
 - a. Intern: strategie inzake duurzame ontwikkelings (follow-up Göteborg en voorbereiding Barcelona)
 - b. Extern: Top van Johannesburg (Rio+10)
3. Kaderrichtlijn inzake milieuaansprakelijkheid
4. CoP6 Biodiversiteitsverdrag
5. Wijzigingsvoorstel SEVESO II
6. Wijzigingsvoorstel betreffende verpakkingen en verpakkingsafval
7. Bioveiligheidsprotocol van Cartagena
8. Diversen
 - a. Vrouwen en het Europees milieubeleid
 - b. Internationale conferentie over de rol van het voorzorgsbeginsel in het chemische stoffen beleid
 - c. Stand van zaken van de Commissie over:
 - chemische stoffen wetgeving
 - batterijen en accu's
 - geïntegreerd productbeleid

Ad 1.a) Besluit inzake ratificatie Kyoto Protocol (COM(2001)579 final)

Het Voorzitterschap streeft ernaar tot besluitvorming te komen over het voorstel inzake de ratificatie van het Kyoto Protocol. De Europese Commissie heeft het voorstel in de Milieuraad van 29 oktober jl. gepresenteerd. De Commissie stelt als rechtsbasis voor artikel 175 lid 1.

Tijdens de Milieuraad van december 2001 werd de voortgang besproken. Tijdens deze bespreking liet slechts een enkele lidstaat zich uit over de juridische basis van het voorstel tot ratificatie van het Kyoto Protocol. Nederland heeft aangegeven voorstander te zijn van artikel 175 van het Verdrag, met een voorkeur voor het eerste lid daarvan (inhoudend besluitvorming bij gekwalificeerde meerderheid en de codecisie-procedure met het Europees Parlement). Commissaris Wallström gaf aan, naar aanleiding van het advies van het Europese Hof van Justitie over het Biosafety Protocol, haar voorstel voor de juridische basis te hebben gewijzigd in artikel 175, lid 1 (i.p.v. artikel 174 in samenhang met artikel 300). (Artikel 175, lid 2 is de uitzondering op artikel 175 lid 1 die mede is gemaakt voor maatregelen die van aanzienlijke invloed zijn op de keuze van een lidstaat tussen verschillende energiebronnen en op de algemene structuur van zijn energievoorziening.)

De standpunten van andere lidstaten liggen als volgt (stand van zaken 19 februari 2002): Duitsland en Portugal zijn het eens met de Commissie (art. 175 lid 1). Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Italië, Ierland, Luxemburg en het VK zijn voorstander van 175, lid 2. Frankrijk heeft een voorkeur voor art. 175 lid 2. Spanje heeft aangegeven flexibel te zijn, terwijl Griekenland nog geen standpunt heeft ingenomen.

Het voorstel voor de ratificatie van het Kyoto Protocol door de EG beperkt zich tot de juridische noodzakelijke besluiten: de goedkeuring van het Kyoto Protocol door de EU, de formele vaststelling van de EU-lastenverdelingsovereenkomst en het besluit waarin de verdeling van de bevoegdheden tussen de EG en haar lidstaten wordt vastgelegd. Dit is in overeenstemming met de gewenste lijn om de ratificatie door de EG

¹ Bijlage ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

snel af te ronden. In het voorstel wordt als uiterste datum voor de ratificatie door de EG 1 juni 2002 genoemd.

Nederland verwelkomt het voorstel van de Commissie inzake ratificatie van het Kyoto Protocol. Het is naar Nederlands oordeel een belangrijk politiek signaal van de EU naar de buitenwereld toe en in lijn met eerdere Raadsconclusies waarin werd aangegeven dat de EU streeft naar inwerkingtreding van het Kyoto Protocol uiterlijk tijdens de WSSD in Johannesburg.

Denemarken blijft, evenals tijdens de Milieuraad van december jl., aandacht vragen voor zijn probleem met betrekking tot het basisjaar/1990. Denemarken had in dat jaar een zeer lage CO₂-uitstoot vanwege de in dat jaar uitzonderlijk grote hoeveelheid geïmporteerde energie. Denemarken geeft aan te willen uitgaan van de gecorrigeerde cijfers van het basisjaar. Het Deense parlement kan niet instemmen met ratificatie van het Kyoto Protocol zolang er geen afdoende oplossing is gevonden voor dit probleem. Gezocht wordt naar een technische oplossing voor het Deense probleem, neer te leggen in een verklaring bij het Besluit.

In Nederland is het wetsvoorstel ter ratificatie van het Kyoto Protocol aangeboden aan de Tweede Kamer. De eerste termijn heeft plaatsgevonden in november 2000. De tweede termijn vindt op 28 februari aanstaande plaats.

Ad 1.b) Richtlijn CO₂-emissiehandel (COM(2001)581)

Het Voorzitterschap zal rapporteren over de stand van zaken met betrekking tot het voorstel voor een richtlijn inzake de introductie van een raamwerk voor handel in broeikasgasemissies binnen de EU. De Europese Commissie heeft het voorstel voor deze richtlijn in de Milieuraad van 29 oktober jl. gepresenteerd.

Het voorstel is gebaseerd op artikel 175, lid 1 van het Verdrag (gekwalificeerde meerderheid en co-decisie met het EP). Het Europees Parlement heeft nog geen advies in eerste lezing uitgebracht.

Het voorstel beoogt nationale systemen van emissiehandel binnen de lidstaten tot stand te brengen. Autoriteiten verlenen emissierechten («allowances») die overdraagbaar zijn. Er is een voorfase (2005–2007) waarin ervaring met de handel opgedaan moet worden. Vanaf 2008 zal de uitwisseling van rechten tussen inrichtingen in verschillende lidstaten via nationale registratie leiden tot aanpassing van toegestane emissie. Vervolgens vindt koppeling van de nationale systemen plaats door middel van uitwisseling van emissierechten binnen de EU. Hierdoor kan de EU als geheel aanzienlijke kostenbesparingen realiseren bij het bereiken van CO₂-emissiereducties. Het voorstel van de Commissie dekt ca. 45 % van de CO₂-emissie van de industrie, 4 à 5000 inrichtingen krijgen een CO₂-plafond.

Tijdens de Milieuraad van 4 maart zal Nederland zich als volgt opstellen:

- Nederland staat positief ten aanzien van de ontwerp-richtlijn;
- Nederland blijft voorstander van een verplicht systeem vanaf 2005 (dan wel zo snel als vanuit implementatie-optiek mogelijk is), maar kan als terugvalpositie leven met een verplicht systeem vanaf 2008 (en derhalve een vrijwillig systeem voor de periode 2005–2008) als daarmee de introductie van een dergelijk verplicht systeem zeker gesteld kan worden;
- Nederland is voorstander van het gratis toekennen van emissierechten in de eerste fase (2005–2007);
- wat betreft de verdeling van bevoegdheden tussen EU en de lidstaten,

- blijft het wenselijk een studievoorbehoud te maken voor met name de artikelen die bepalend zijn voor de uitvoering, gezien de vergaande juridische gevolgen van de richtlijn voor de Wet Milieubeheer;
- Nederland realiseert zich dat een indirecte aanpak het systeem van emissiehandel compliceert. Daarmee worden de argumenten voor de directe aanpak steeds sterker;
 - Nederland is van oordeel dat de mogelijkheid open moet blijven voor overheden om deel te nemen aan het internationale emissiehandelssysteem op grond van het Kyoto Protocol;
 - Nederland acht het van belang dat in kaart wordt gebracht wat de negatieve gevolgen zijn van een absolute doelstelling voor bedrijven die internationaal concurreren. Deze vraag is eerder door Nederland aan de Commissie voorgelegd, doch hierop is nog geen reactie ontvangen. Nederland zal dit belangrijke punt opnieuw aan de Commissie voorleggen. Opgemerkt zij in dit verband dat Nederland momenteel onderzoek laat uitvoeren naar de effecten op de concurrentiepositie van een Europees systeem van emissiehandel voor de Nederlandse situatie.
 - Tevens verneemt Nederland graag wat het lekkage-effect van dit voorstel is: gaan bedrijven als gevolg van de richtlijn hun activiteiten verleggen naar landen buiten de EU, waar minder stringente emissie-eisen gelden?
 - Nederland is voornemens een nationaal proef-allocatieplan op te stellen op basis van de ontwerp-richtlijn, en op basis van een alternatieve methodiek. Door deze concretisering wordt verwacht dat de onduidelijke en overlappende criteria voor het Allocatieplan die nu in het Commissievoorstel liggen, kunnen worden verduidelijkt. Nederland heeft in samenspraak met de Commissie aan andere lidstaten voorgesteld eveneens, in samenspraak, dergelijke nationale plannen op te stellen en de uitkomsten samen met de Commissie te bespreken.
 - Nederland is van mening dat ook voor andere emissies dan CO₂ met grootschalige verspreiding, er krachtige aanwijzingen zijn dat emissiehandel tot betere resultaten kan leiden in aanvulling op, of als alternatief ten aanzien van die emissie voor, de IPPC-aanpak.
 - Daarnaast is Nederland er voorstander van dat lidstaten (per lidstaat verschillende) nationale sectoren kunnen toevoegen, die meedoen in het door de Commissie voorgestelde systeem van emissiehandel, zonder dat deze in de geharmoniseerde lijst van sectoren worden opgenomen.

Ad 2) EU duurzaamheidsstrategie

a) Interne aspecten, Invulling en vervolg op de EU duurzaamheidsstrategie (vervolg op de Europese Raad van Göteborg en voorbereiding voor de Europese Raad van Barcelona)

Het Voorzitterschap streeft er naar Raadsconclusies aan te nemen ten aanzien van de EU duurzaamheidsstrategie als bijdrage voor de Europese Raad van Barcelona.

De Europese Commissie heeft op 15 mei haar EU-duurzaamheidsstrategie uitgebracht: «A sustainable Europe for a better world». Tijdens de Europese Raad van Göteborg (15–16 juni 2001) is deze strategie verwelkomd en is een eigen duurzaamheidsstrategie vastgesteld. De Europese Raad heeft hierin acties neergelegd, o.a. ten aanzien van de totstandkoming van een duurzaamheidstoets en indicatoren, chemische stoffenbeleid, herziening Gemeenschappelijk landbouwbeleid, geïntegreerd productenbeleid en biodiversiteit.

In vervolg op deze duurzaamheidsstrategie van de Europese Raad van Göteborg en als inbreng voor de Europese Raad van Barcelona zijn voorliggende Raadsconclusies opgesteld.

In deze Raadsconclusies komen onder andere de volgende, voor Nederland belangrijke, punten nadrukkelijk naar voren, die in lijn zijn met het Nederlands standpunt ten aanzien van Barcelona:

- Het belang dat de EU duurzaamheidsstrategie wordt aangevuld met de externe dimensie en dat dit op tijd moet gebeuren om te kunnen dienen als concrete EU bijdrage voor de World Summit on Sustainable Development (WSSD) in Johannesburg.
- Ten aanzien van de integratie van milieu in andere beleidsterreinen wordt het belang van continuering van dit proces en van een duidelijke rol door de Europese Raad hierbij onderstreept.
- Ten aanzien van het Syntheserapport van de Commissie ter voorbereiding van de Europese Raad van Barcelona wordt aangegeven dat dit niet voldoende rekening houdt met de milieudimensie en dat in een volgend rapport de balans tussen de drie dimensies van duurzame ontwikkeling evenwichtiger naar voren moet komen.
- Ten aanzien van de totstandkoming van toekomstige indicatoren wordt het belang onderstreept van een gecoördineerde aanpak tussen de verschillende initiatieven op dit gebied en de Europese Raad wordt opgeroepen om hierbij de verbetering van de balans tussen de ecologische, economische en sociale indicatoren te ondersteunen.
- Bovendien worden toekomstige prioriteiten bij de implementatie van de duurzaamheidsstrategie aangegeven, waarbij onder andere verwezen wordt naar: het belang van de identificatie van mogelijke barrières bij de ontkoppeling van economische groei en het gebruik van hulpbronnen; biodiversiteit, bioveiligheid, bodembescherming, geïntegreerd productbeleid, duurzaam transportbeleid; en het belang van de ontwikkeling en implementatie van maatregelen voortvloeiend uit het Zesde Milieuactieprogramma.

b) Externe aspecten, voorbereiding van de World Summit on Sustainable Development (WSSD)

Het Voorzitterschap heeft een gedachtewisseling geagendeerd over de externe aspecten van de EU duurzaamheidsstrategie en streeft naar het aannemen van raadsconclusies.

Nederland is verheugd over de mededeling «Towards a global Partnership for sustainable development», aangenomen op 13 februari jl.. De mededeling biedt uitstekende mogelijkheden om de bijdrage van de Europese Unie aan een mondiale duurzame ontwikkeling verder te versterken. Nederland dringt er daarom op aan dat de mededeling in Barcelona bekrachtigd wordt en daarna voortvarend en concreet wordt geïmplementeerd. Nederland verwelkomt in het bijzonder de nadruk die wordt gelegd op de coherentie van het EU-beleid.

Nederland is evenwel van mening dat een tweetal onderwerpen in de mededeling meer aandacht behoeven. In de eerste plaats is dat de verantwoordelijkheid van de Europese Unie voor de milieu- en sociale gevolgen elders. Daarbij past overdracht van technologie en capaciteitsopbouw en het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen en stimuleren van voluntary standards. Daarnaast is een belangrijk instrument voor de verduurzaming van handels- financierings- en investeringsstromen de internalisering van milieu- en sociale kosten waaronder het afschaffen van onduurzame subsidies. Bij de genoemde verantwoordelijkheid past ook dat de Europese Unie de «fair-trade» van commodities (vis, hout, koffie, katoen etc.) bevordert en ontwikkelingslanden ondersteunt in

de diversificatie van economieën die nu sterk afhankelijk zijn van export-inkomsten uit de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen en daarmee duurzame landbouw en rurale ontwikkeling wil bevorderen. De herziening van het gemeenschappelijke landbouw- en visserijbeleid ziet Nederland daarbij als een belangrijke bijdrage om de voorstellen uit de mededeling concreet vorm te geven.

In de tweede plaats zou in de mededeling meer aandacht besteed moeten worden aan markttoegang voor ontwikkelingslanden op de EU-markt. In navolging van het Everything But Arms-initiatief voor de Minist Ontwikkelde Landen is dit een belangrijk instrument om minder ontwikkelde landen de kans te bieden zich duurzaam te ontwikkelen.

Daarnaast zou Nederland de aandacht willen vestigen op het versterken van de duurzaamheid van financierings- en investeringsstromen in internationaal verband. De mededeling noemt tax-incentives, verduurzaming van exportkredieten, het hanteren van voluntary standards (Global Compact, OESO-guidelines) als belangrijke instrumenten daarbij. Ter vergroting van de «accountability» en «transparantie» van de bijdrage van financierings- en investeringsstromen aan duurzaamheid vormen de uitbouw van Sustainable Development Impact Assessments en Reporting initiatives belangrijke instrumenten zo wordt duidelijk uit de mededeling. Nederland dringt er op aan deze instrumenten in samenhang te bezien en spoedig uit te werken.

De World Summit on Sustainable Development (WSSD) en het traject van Financing for Development bieden naar de mening van Nederland unieke kansen om de acties uit de mededeling vorm te geven en te implementeren. Nederland benadrukt daarom dat de mededeling integraal onderdeel is van de inzet van de Europese Unie in de voorbereiding van Financing for Development en de WSSD. Nederland vindt daarbij van belang partnerships vorm te geven gericht op de opbouw van een duurzame opbouw verkeers-, energie-, water- en ICT-infrastructuur in ontwikkelingslanden. De financiële basis hiervoor moet gevonden worden in de «total financial flow» van verhoogde EU-bijdrage van de lidstaten aan ODA, private geldstromen en innovatieve vormen van financiering.

Ad 3) Kaderrichtlijn milieuaansprakelijkheid

De Commissie zal een presentatie geven over het recent aangenomen voorstel voor een kaderrichtlijn milieuaansprakelijkheid en er zal een oriënterend debat plaatsvinden.

De richtlijn is een vervolg op een Witboek (januari 2000) en een Groenboek (1993). Deze zijn opgesteld in antwoord op een verzoek van het Europees Parlement om op dit gebied wetgevingsvoorstellen in te dienen.

De richtlijn stelt een beperkt aansprakelijkheidssysteem voor dat gericht is op het voorkomen en het herstellen van ernstige schade aan het milieu ten gevolge van risicovolle beroepsmatige activiteiten. Het systeem is van toepassing op water, biodiversiteit in natuurgebieden en bodem. In de richtlijn wordt een publiekrechtelijke insteek gekozen. Dit is een koerswijziging ten opzichte van de meer civielrechtelijke lijn die in het Witboek werd voorgesteld. Als gevolg hiervan wordt traditionele schade (zaakschade, persoonsschade, gezondheidsschade en vermogensschade) niet in aanmerking genomen. Het voordeel van de publiekrechtelijke aanpak is dat schade aan het milieu in principe altijd wordt hersteld. Nederland is van mening dat het loslaten van traditionele schade geen juiste beslissing is. Het Nederlandse uitgangspunt is de lijn zoals die in het Witboek is ingezet.

De overheid wordt verplicht preventieve maatregelen te treffen danwel schade aan het milieu te herstellen als de veroorzaker dat zelf niet doet. Ook een belanghebbende of een milieu-organisatie kan de overheid hierom verzoeken. De overheid moet de kosten hiervan bij de veroorzaker vorderen (lijkt op bestuursdwang). De veroorzaker kan op basis van het richtlijnvoorstel dus niet rechtstreeks door degene die de schade lijdt (bijvoorbeeld de burger) worden aangesproken.

Nederland vraagt zich af of de voorgestelde aanpak het vervuiler betaalt beginsel voldoende recht doet. De volledige implementatie van het vervuiler betaalt beginsel moet het uitgangspunt zijn. De vrees bestaat dat de verantwoordelijkheid bij de exploitant wordt weggehaald. Nederland is voorstander van rechtstreekse toegang tot de rechter voor belangen-organisaties én burgers. Uiteraard stemt Nederland in met een regisseurs-functie van de overheid bij schade aan het milieu indien het onmogelijk is de schade op de veroorzaker te verhalen.

Het richtlijnvoorstel introduceert voorts een verweermiddel voor aansprakelijkheid betreffende activiteiten waarvoor een vergunning is verleend. Nederland is voorstander van het uitgangspunt dat de vergunning geen vrijwaring is voor aansprakelijkheid. Tot slot pleit Nederland voor verbreding van de reikwijdte met betrekking tot schade aan de bodem en waterverontreiniging.

Ad 4) Zesde Conferentie van Partijen bij de Conventie inzake Biologische Diversiteit (7–19 april 2002)

Het Voorzitterschap streeft ernaar Raadsconclusies aan te nemen met betrekking tot de Zesde Conferentie van Partijen bij de Conventie inzake Biologische Diversiteit (CoP6-CBD), die van 7–19 april 2002 in Den Haag zal plaatsvinden.

De ontwerp-Raadsconclusies constateren dat het verlies aan biodiversiteit de overlevingsmogelijkheden van vele ecosystemen bedreigt, en roepen op tot een krachtig politiek «commitment» om het verlies aan biodiversiteit tot staan te brengen in 2010.

De tekst gaat voorts in op de volgende punten:

- de noodzaak van de totstandkoming van een zogeheten «strategisch plan»;
- de ontwikkeling en uitvoering van overeenkomsten inzake de toegang tot genetische bronnen, en een rechtvaardige verdeling van de opbrengsten uit genetische bronnen;
- de vaststelling van beleid, waaronder richtlijnen, voor het tegengaan van invasieve uitheemse soorten (exoten) als één van de oorzaken van verlies van biodiversiteit;
- het belang van behoud en duurzaam gebruik van de biodiversiteit in/van bossen (waarbij wordt aangegeven dat primaire bossen speciale aandacht behoeven);
- de noodzaak van correcte uitvoering van en betere coördinatie tussen de biodiversiteit-gerelateerde internationale verdragen, waaronder onder andere de CBD, het Klimaat Verdrag, het Verdrag inzake de bestrijding van woestijnvorming, CITES en het Ramsar Verdrag (wetlands). Op voorstel van Nederland is een passage toegevoegd waarin VN-organisaties worden opgeroepen in hun programma's ruimte te scheppen voor capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden voor de uitvoering van deze verdragen.

Nederland kan instemmen met de ontwerp-Raadsconclusies zoals die nu voorliggen. Nederland hecht er daarbij aan dat de passage (huidige para 39) waarin wordt verwezen naar de resultaten van de workshop in Accra/Ghana, gefinancierd door Nederland, over de samenwerking tussen de

secretariaten van United Nations Forest Forum/UNFF en CBD, en de basis die daar is gelegd voor gezamenlijke prioriteitstelling, integraal in de tekst van de Raadsconclusies gehandhaafd blijft.

Ad 5) SEVESO II (wijziging van de Richtlijn 96/82)

Het voorzitterschap zal over de voortgang van dit onderwerp rapporteren.

De Seveso richtlijn is herzien naar aanleiding van de milieuramp in Baia Mare (Roemenië) en de vuurwerkramp in Enschede. Na indiening van het voorstel deed de ontploffing van een chemische fabriek in Toulouse zich voor.

Het voorstel betreft de volgende onderwerpen:

- Verbreding van de toepassing van de richtlijn op gevaren in verband met opslag- en verwerkingsactiviteiten in de mijnbouw.
- Aanpassing van de definities en drempelwaarden voor ontplofbare stoffen en pyrotechnische stoffen met als doel deze definities te verduidelijken en vereenvoudigen.
- Verder wordt naar aanleiding van de studies naar kankerverwekkende en milieugevaarlijke stoffen voorgesteld de huidige lijst met carcinogenen uit te breiden met passende drempelwaarden en de in de bijlage I van de richtlijn 95/82 voor milieugevaarlijke stoffen vastgestelde drempelwaarden aanzienlijk te verlagen.
- Tot slot worden enkele passages in de richtlijn verduidelijkt en gecorrigeerd.

De voorgestelde aanpassingen van de Seveso II-richtlijn passen in het nationale (veiligheids)beleid zoals dat mede naar aanleiding van het rapport van de Commissie Onderzoek Vuurwerkramp in het kabinetstandpunt, in het NMP 4 en in de septemberbrief aan de Tweede Kamer is vastgelegd.

Nederland heeft bezwaar tegen de voorgestelde drempelwaarde van 10 ton en 50 ton voor ontplofbare stoffen als genoemd bij categorie 5. In de septemberbrief aan de Tweede Kamer is reeds aangekondigd dat voor professioneel vuurwerk en andere ontplofbare stoffen en voorwerpen een drempelwaarde van 100 kg zal worden aangehouden. Indien het voorstel op dit punt niet zal worden aangepast zal Nederland gebruik maken van de mogelijkheid om een strenger beleid te voeren.

De implementatie kan plaatsvinden door middel van een wijziging van het Besluit risico's zware ongevallen 1999.

Het is mogelijk dat tijdens het debat een aanpassing van de richtlijn aan de orde wordt gesteld in verband met het ongeval in het Franse Toulouse. Het betreft dan wijzigingen van de drempelwaarden en aanwijssystematiek voor ammoniumnitraat en ammoniumnitraathoudende meststoffen. Op dit moment heeft de Europese Commissie nog geen voorstel hieromtrent gedaan.

Ad 6) Wijzigingsrichtlijn verpakkingen en verpakingsafval (COM(2001)729 def)

Het Voorzitterschap heeft een voortgangsrapportage geagendeerd over dit voorstel voor een wijzigingsrichtlijn. Het Richtlijnvoorstel is gebaseerd op artikel 95 lid 1 EG-verdrag, dat wil zeggen dat besluitvorming plaatsvindt op basis van gekwalificeerde meerderheid en co-decisie met het Europees Parlement. Het EP heeft nog geen advies in eerste lezing afgerond.

Het milieubeleid met betrekking tot verpakkingen op Europees niveau is neergelegd in een richtlijn verpakkingen uit 1994 (94/62/EC) waarin achter-eenvolgens voorschriften staan over preventie, productgebruik, mate-

riaal hergebruik en terugwinning. De Europese Commissie heeft in december 2001 een voorstel ingediend voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Europese Raad betreffende de wijziging van deze richtlijn uit 1994 over verpakkingen en verpakkingsafval. Het betreft een beperkte herziening die geen betrekking heeft op preventie en producthergebruik. Het voorstel beoogt:

- Herziening van de percentages voor terugwinning en materiaalhergebruik als opgenomen in de verpakkingsrichtlijn 94/62 te behalen uiterlijk juni 2006;
- Verheldering van de definitie van verpakkingen;
- Uitwerking van de definitie voor materiaalhergebruik.

Nederland verwelkomt het voorstel in algemene zin omdat er nu meer eenduidigheid ontstaat over diverse gehanteerde begrippen en daarnaast de percentages voor terugwinning en hergebruik worden verhoogd. Verder constateert Nederland met genoegen dat er in het huidige voorstel ook doelstellingen voor terugwinning zijn opgenomen. Wel moet worden geconstateerd dat het ambitieniveau erg laag ligt en de vraag is of van deze lage niveaus voldoende prikkels uitgaan om tot meer terugwinning en materiaalhergebruik te komen. Daarnaast is het opnemen van maximumpercentages overbodig en staat op gespannen voet met het vrije verkeer binnen Europa van voor terugwinning en materiaalhergebruik bestemde afvalstromen.

Ad 7) Implementatie Cartagena Protocol inzake Bioveiligheid

De Commissie zal zowel het implementatievoorstel als het ratificatievoorstel voor de Gemeenschap presenteren. Op het moment van schrijven zijn nog geen documenten beschikbaar.

Ad 8) Diversen

a) Vrouwen en het Europees milieubeleid

Het Spaanse Voorzitterschap is voornemens om de resultaten van de «Workshop on European Environmental Policies and Women» te presenteren, die op 13 februari jl. in Spanje heeft plaatsgevonden.

b) Internationale conferentie over de rol van het voorzorgsbeginsel in het chemisch stoffen beleid

Oostenrijk is voornemens een toelichting te geven op de conclusies van de Conferentie inzake «the role of Precautionary Principle in Chemicals Policy» gehouden op 15 en 16 november 2001 te Wenen, Oostenrijk. De conclusie van deze bijeenkomst is zeer algemeen geformuleerd, maar geeft niettemin de impressie weer dat er sprake is van een breed draagvlak voor toepassing van dit beginsel in het toekomstige stoffenbeleid. Veel zal echter afhangen van de praktische invulling.

c) Stand van zaken van de Commissie over:

- chemische stoffen wetgeving
- batterijen en accu's
- geïntegreerd productbeleid

De Commissie zal rapporteren over de stand van zaken met betrekking tot deze drie onderwerpen:

- Het onderwerp *chemische stoffen* betreft het vervolg op het Witboek chemische stoffen, dat in februari 2001 door de Commissie is uitgebracht en in de Milieuraad van juni 2001 is besproken. De Raad heeft

de Commissie uitgenodigd om eind 2001 met voorstellen voor regelgeving te komen. De Commissie had uitstel gevraagd tot maart 2002. Waarschijnlijk zal de Commissie slechts rapporteren over de voortgang van de uitwerking van het Witboek. Op het moment van schrijven zijn nog geen documenten beschikbaar.

- Het onderwerp *batterijen en accu's* betreft een herziening van de bestaande richtlijn (91/157/EG). De Commissie wil de richtlijn uit 1991 herzien omdat het beleid voor het inzamelen van batterijen in een aantal lidstaten niet van de grond komt. De richtlijn richt zich nu alleen op «gevaarlijke» batterijen, die lood, cadmium of kwik bevatten. Gebleken is dat alleen inzamelen van «gevaarlijke» batterijen niet effectief is; de consument kan in de praktijk niet bepalen welke batterijen hij moet inleveren en welke hij in het huisvuil zou mogen weggooien. Daarom wil de Commissie de reikwijdte van de richtlijn uitbreiden tot alle batterijen en oor de inzamelplicht van lidstaten een concrete doelstelling vastleggen. Daarnaast heeft de Commissie de opdracht de emissie van cadmium terug te dringen. Een groot deel van het metaal cadmium wordt gebruikt voor het maken van oplaadbare nikkel-cadmium batterijen. Voor dergelijke batterijen wordt uitfasering voorgesteld. Op het moment van schrijven zijn nog geen documenten beschikbaar.
- Het onderwerp *geïntegreerd productbeleid* betreft het vervolg op het Groenboek, dat tijdens de Milieuraad van juni 2001 is besproken. Het algemene doel is om producten milieuvriendelijker te maken zonder dit via directe regelgeving af te dwingen. Het Groenboek gaat uit van het stimuleren van de vraag naar groene producten d.m.v. belastingmaatregelen en overheidsaankopen en het stimuleren van aanbod door het instellen van productpanels en het gebruik van levenscyclus analyses. Nederland heeft aangegeven een duidelijke verwantschap tussen de uitgangspunten van het (chemische) stoffenbeleid en het productenbeleid te zien, en wenst een goede afstemming tussen beide onderwerpen. Op het moment van schrijven zijn nog geen documenten beschikbaar.